

“መርደኸ ንሓገራዊ ዘተ”
ሕዳር ወልቃዊ ቅርሕንዶ - ሰጠር ቅጥጥ ፖሊሲ
ታደሰ ኪዳነ (በርሚንግሃም)
3ይ ክፋል   21/02/2018

ኣብ ዝሓለፈ ክልተ ክፋላት ከም ዝገለጽኩዎ፡ ናብ ሚድያ ቅድሚያ ምውጽኢይ፡ ምስ መስረትን መራሕትን መድረኽ (ዶ/ር ኣሰፋው ተኸስተን ኣምባሳደር ዓንደብርሃን ወ/ገርግስን) ብመንገድም ከኣ ምስ ሓው ሰመረ ተ ሃብተማርያም፡ ብመንገዱ ኣመይል ከም ዝተዘራረብኩ፡ እቲ ዝረኽብኩዎ መልሲ ግን ካብ “ዕበጦ ዕበጦ” ዝሓልፍ ከም ዘይነበረ ገሊጹ ኢዩ። ነቲ ምእንቲ ፍትሒ እነካይዶ ቃልሲ ስለ ዝዓናቕፍን ዘየርብሕን ከኣ ስለል ኣልካ ምሕላፍ ስለ ዘይተራእየኒ፡ ናብ ሰማዕቲ ክዝርግሐ ከም ዝወሰንኩ ገሊጹ ነይረ።

ነዚ ጽሑፍዚ ኣብ መርበብ ኢንተርነት ካብ ዘሰፈርኩሉ እዋን ጀሚረ፡ ካብ ብዙሓት - ንኣሰራርሓ መድረኽ ዝፈልጡ ሰባት ዝበጽሑኒ ርእይቶታት “ወናኒ ናይቲ ብስም መድረኽ ዝፍኖ ዜናታት ዶ/ር ኣሰፋው ተኸስተ ምዃኑ፡ ተሓታትን ኣቀናባርን ናይዚ ኩሉ ፈላላይን ኣነዋርን ጽሑፋት ከኣ ብውልቁ ንሱ - ዶ/ር ኣሰፋው ኢዩ” ዝብል ኢዩ። እንተኾነ፡ ካልኣት’ውን ብስምም (ብስም መድረኽ) ክወጽእ ኣፍቂዶም ወይ ኣጽቂሎም ስለ ዝኾነ፡ ካብ ተሓታትነት ነጻ ዝገብርም ከም ዘይኮነ፡ እዚ “ሓቂ ኢዩ” ዝበሃል እንተ ኮይኑ ከኣ፡ እዚ ሕጂ ቀይሙ ዝበሃል ዘሎ ምትእኽካብ መድረኽ ኣጻርዩ ክቅርበልና ክንጽበ ምዃንና፡ ብወገኑይ ግን ነታ - ነቲ ወረታት ተቕርብ መርበብ ሓበሬታ መድረኽ ክነቅፍ ምዃንይ’ ኢዩ ገሊጹ።

መድረኽ ንዝተወሰኑ ካብ ሓደ ከባቢ ወይ ኣውራጃ ዝመጹ መኮነናት ስርዓት ህግደፍ ፈልዮም፡ ብትሕተ ሃገራውነት፡ ኣውራጃን ከባብን ከም ዝኸሰሰዎም። ‘ብጉቦን ብልሽውናን ዝሃብተሙ መኮነናት’ ከም ዝበልዎም፡ ንጽሑፋቶምን ናይ ራድዮ ፈነወታቶምን ምርኩስ ብምግባር ሓሙሽተ (5) ጭብጥታት ኣቕረበልኩም። ኣብ ካልኣይ ክፋል’ውን፡ እቶም ተኸሰሰቲ መኮነናት ካብ ገበን ነጻ ከም ዘይኮነ፡ እንተ ብዛዕባቲ ዝበሃል ዘሎ ካልእ ክስታት ግን ኣብቶም ተራ ተጠቀስቲ መኮነናት ክይተሓጽረ፡ ናብቲ ንሳቶም ዝመጹሉ ከባቢ ዘነጻጸረ ምዃኑ ብምግባር፡ መድረኽ ጭብጢ ክቕርቡ ሓተተ።

ኣብዚ 3ይ ክፋል ከኣ ተወሳኺ ጭብጥታት ድሕሪ ምቕራብ፡ መድረኽ ብወገንን ኣውራጃን፡ ብጽበትን ትሕተ ሃገራውነትን፡ ብጉቦን ብልሽውናን፡ ብቕትለትን ስግረ ዶብን ክዛረቡ እንተ ደልዮም፡ ብበዓል መን ክጅምሩ ከም ዝግባእ፡ ገለ ኣብነታት ክጠቅሱ ኢዩ። ንእግረ መንገደይ ከኣ ናይ መድረኽ ምትእኽካብ ንቀንዲ ገበነኛታት ዝንሕፍ፡ ኣብ ክቴር ጽልኢ ናይ ገለ ከባቢታትን ኣውራጃን ዝተመሰረተ ምዃኑ ከብርህ ክፍትን ኢዩ። ህዝቢ ክፈልጦ ክጥንቀቅሉን ስለ ዝግባእ። ብቕዳምነት ግን ተወሳኺ ጭብጥታት ክቅርብ ኢዩ።

ጭብጢ ቅጽጽ 6፡ - ብዕለት 25 መጋቢት 2017 ዓ.ም “... ናብ ስግረዶብ ዝገገዙ ዝነበሩ ዜጋታት ኣብ ከባቢ ማህሚመት ምስ በጽሑ ኣብ ልዕሊኦም ብዝተሸፈተ ቶኸሲ ሓንቲ ንልኣንስተይቲን ሓደ ትሕቲ ዕድመ ቆልዓን ሞይቶም 9 ቆሲሎም።” ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ ነዚ ዝስዕብ ይገልጹ። . . . ኣሰጋገርቲ ምስ ላዕሊዎት ጀነራላትን ሓለፍትን ምትእስሳር ከም ዘለዎም፡ እንተ ተታሒዞም’ውን ሽዑ ንሽዑ ገንዘብ ከፊሎም ከም ዝወጹ፡

በአብነት ናይ ሓደ ብመኪና ሰብ እናስገረ ዝተታሕዘ ደላላይን፡ ቍጽሪ ናይቶም ምስኡ ዝነበሩ'ሞ ኣብቲ መስርሕ ዝሞቱን ዝተታሕዙ ሰባት ይገልጹ'ሞ፡ ኣብ 6ይን መወዳእታን ሕጡብ ጽሑፍ

“... ብተመሳሳሊ ኣብዚ ቅንያት እዚ ሓንቲ ምስ 5 ደቃ ናብ ሱዳን እትገባዝ ዝነበረት ንለንስተይቲ፤ ኣብ መንገዱ ብአባላት ጸጥታ እኳ እንተተታሕዘት፤ ምስ ብሪጋደር ጀነራል ስምኡን ገብረድንግል ብዘለዎ ትሕተ ሃገራዊ ምትእስሳር፤ ብትእዛዝ ናይ ብሪጋደር ጀነራል ስምኡን ኣብ ሳልስታ ከምዝተፈነወትን ኣብ ሰሙና ዳግማይ ብትዮታ ተሰኒያ ምስ ሓሙሽተ ደቃ ካርቲም ከምዝአተወተን ተገሊጹ።”
ሊንክ ጽሑፍ [25/03/2017](#) ብራድዮ [25/03/2017](#) [26/03/2017](#)

ኣብዚ'ውን፡ ብር/ጂ ስምኡን ገብረድንግልን ብር/ጂ ኣብርሃ ካሳን፡ ብዘለዎም ትሕተ ሃገራዊ ምትእስሳር እናተሓጋዙ ነቲ ናትና ዝብልዎ ወገን፡ ድላዩ ከም ዝፍጽምሉ፡ ልዕሊ ዝኾነ ካልእ ጀነራል ብወገንን ዓድን ተአሳሲሮም፡ ንደቂ ኣውራጃኦም ይሕግዙ ኣለዉ። ብኻልእ ኣዘራርባ፡ “ሳላ በዓል ወዲ ካሳን ስምኡን ገብረድንግልን፡ ካብቲ ንሳቶም ዝተወድሉ ኣውራጃ ዝእስር ስብ የለን” ኢዮም ዝብሉና ዘለዉ መድረኽ። ነዞም ክልተ ሰባት ከም ኣብነት ኣቕሪቦም ድማ ነቲ ዝተረፈ ካልእ ወገን “ካብዚም ወገናውያን ተጠንቀቕ!” ይብሉዎ ኣለዉ።

ጭብጢ ቍጽሪ 7 ፡ - ብ17 መጋቢት 2017 ዓ. ም እውን ነዛ ክብ ኢላ ዘላ ትሕዝቶ - “ኣብ ላዕለዎት ሓለፍቲ ሃገራዊ ድሕነት ዘሎ ብልሽውና ኣዚዩ ገኒኑ ምህላዉ ተሓቢሩ።” ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ፡ ብኻልእ ኣቀናቢሮም ኣቕሪቦማ ኣለዉ።

“... ቀንዲ ሓለፍቲ ሃገራዊ ድሕነት ብዘለዎም ሓይሊ ተጠቂሞም፣ እሱራት ኣብ ምውጻእ፡ መውጽኢ ሺዛ ኣብ ምውሃብ፣ ምስ ደቆም ስግረዶብ ኣብ ምኻድ ንዝተታሕዙ ስድራቤት ነጻ ኣውጺእካ ዳግማይ ናብ ስግረ ዶብ ምፍናው ዝኣመሰሉ ተግባራት ገኒናም ምህላዎም ተሓቢሩ።”

“እቶም ዝፍጸሙ ‘ምድግጋፍ’ ብቕንዱ ብትሕተ ሃገራዊ ምትእስሳራትን፤ ምቕባል ገንዘብ ብልሽውናን ዝሳለጡ ምጂናም እቶም ምንጭታት ኣብነት ናይ ሓንቲ ምስ ሓሙሽተ ደቃ ብመኪና ዶብ ክትሰግር ዝተታሕዘት እም ብፍሉይ ትእዛዝ ብሪጋደር ጀነራል ስምኡን ገብረድንግል ኣብ ውሽጢ ሓደ መዓልቲ ነጻ ተለቂቓ ኣብ ሰሙና ክሳብ ካርቲም ብሳንድክሩዘር ዝተሳእከት ስድራቤት ብምጥቃስ ገሊጹም። እቲ ብሪጋደር ጀነራል ካብ ኣዚዮም ውሑዳት ዝኣምኖም ወሃብቲ ብላዕ፤ ግን ከኣ ብርክት ዝበለ ገንዘብ ከምዝቕበል ይሕበር።” (ሕብሪ ናተይ) -ሊንክ ብጽሑፍ [17/03/2017](#) ራድዮ [23/03/2017](#)

ሃገራዊ ድሕነት ናይ ስለያን ጸጥታን ትካል ህግደፍ ኢዩ። ተሓታቲ ናይ ብዙሕ ሞትን መግረፍትን ምኻኑ'ውን ዘተሓትት ኣይኮነን። ብርጋደር ጀነራል ስምኡን ገብረድንግል ኮነ

ብርጋደር ጀነራል አብራሃ ካሳ እውን፡ ካብዚ ገበያተ'ዚ ነጻ ኢዮም ዝብል እምነት የብለይን። ንሓለፍቲ መድረኽ ግን “አብዚ ትብልዎ ዘለኹም ብልሽውና፡ ዝነሓፍኩምም፡ ወይ ክትሃረቡሎም ዘይደለኹም ሰባት ከይህልዉ ምንጭታትኩም ፈትሹ” ክብሎም ጽቡቕ ኢዮ። እቲ “ብትሕተ ሃገራዊ ምትእስሳራት ንደቂ ከባቢኦምን ኣውራጃኦምን ይሕግዙ” ዝብል ቅድሚ ሕጂ ተዘሪቡሉ ኢዮ። እንተ ብዛዕባ ገንዘብን ብልሽውናን ግን እቶም ሚእቲ ሸሕ (100,000) ወይ ክልተ ሚእቲ ሸሕ (200,000) ዋላውን ልዕሊኡ ናቕፋ ኣትሒዞም ዝጣልዑ ጀነራላት በዓል መን ድዮም? እቶም ብስም ኣሕዋቶምን ኣዝማዶምን ኣብ ናይ ወጻኢ ባንክታት ገንዘብ ዘቐምጡን፡ ኣብ ሃገራት ኣፍሪቃን ኤውሮጳን ኤስያን ወፍታት ዘካይዱ ዘለዉ ውልቀ ሰባት ድኣ፡ ብበዓል ወዲ ካሳ ወይ ጀነራል ስምኡን ዝሕገዙ ደቂቲ ከባቢ ድዮም? ኣብ ኬንያ፡ ኡጋንዳ፡ ኣንጎላ ወዘተ ዘለዉ ዓባይቲ ሰብ ር/ማልኻ ወዲ ካሳን ስምኡንን ብትሕተ ሃገራዊ ስምዒትን ኣውራጃን ኣኻኻቢም ዘንቀሳቐስዎም ድዮም? እቶም ብመልክዕ ሓዋላ ናብ ኤርትራ ገንዘብ ክስዱ ዝፍቀደሎም ሰባትኻ ኣዝማዶ በዓል መን ምዃናም'ዶ ምንገርኩምና? ገንዘብ ምልኣኽ ተሓቢእኻ ዝካየድ ንግዲ መሲሎዎም ቀንጠብጠብ ዝበሉሎም - ገንዘቦም ተሃረሩ፡ ኣሕዋቶም ምስ ተኣስሩ ጥራይ ኢዮም ዝተረፉ ሰባት ድኣ ንፊልጥ ከይንኸውን። መድረኽ መልሱ - በዓል መን ኢዮም? እዚኻ ንሕፊት'ዶ ግድፊት?

ኣዳለውቲ ዜናታት ፈነወ መድረኽ፡ ብዛዕባ ሺዛን ፓስፖርት'ውን ተሃሪብኩም። ሎሚ ኤርትራዊ ኣብ ክልተ ተመቐሉ ምህላዉ ትኸሕድዎ ኣይመስለንን። ገለ ክፋሉ ዝኣመነ ኣሚኑ ዓዲ እናተመላለሰ ስድርኡን ቤተ-ሰቡን ክርኢ ከሎ፡ ገሊኡ ግን - ዝበዝሐ ገንዘብ ከፊሎ፡ ወለዱ ናብ ሱዳን፡ ኢትዮጵያን ኡጋንዳን እናጸውዑ ገጽ ወለዱ ዝርኢ ብዙሕ ኢዮ። ነዚኻ ብኸባብን ኣውራጃን ፈላጊኹም'ዶ መቅረብኩምልና? ንስምኡን፡ ወዲ ካሳ፡ ተስፋልዶት ወይ ንሳባ ኣሚኑ፡ ዓዲ ዝመላለሰ መን ኣሎ? እታ ብላንድክሩዘር ካርቲም ዝኣተወት ሰብኻ መን ትበሃል? ብዛዕባ ስግራ-ዶብ ትሃረቡ እንተሊኹም ድኣ፡ ተኸለ ማንጁስ - ኣዛዚ ስርሒት ዞባ ሓደ፡ ዓፋን ከኣ ኣዛዚ ፖሊስ ኤርትራ ኣብ ዝነበርሉ እዋን፡ ሰባት ካብ ውሽጢ ኣስመራ ኣሸሓት ከፊሎም ንሱዳን ዝሰግሩ ዝነበሩ ብመንገዲ ክልቲኦም ዶኻ ኣይኮኑን። ኣረ - ቢንያም ዝበሃል ወዲ ተኸለ ማንጁስ፡ ብድለላ - ሰብ ይቕርበሎም ምንባሩ'ውን ሰሚዐን ኣንቢብን ኢዮ። ነዚኦም ድኣ ንምንታይ ንሓፍኩሎም? ንሕፊት ብመንጽር ፖለቲካ - እንታይ ኢዮ ትርጉሙ? ንምንታይ ንሕፊት? መድረኽ ሕጂ'ውን መልሱ !!!

ጭብጢ ቊጽሪ 8 ፡ - ኣብዛ እንኣትዋ ዘሎና ሓዳስ ዓመት ዕለት 01/01/2018 ድማ “መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ልዕሊ ትካላት ዝተጻጸፈ ናይ ኤሌክትሪክ ክፍሊ ት ኣታኣታቲዮ” ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ፡ ከም መቐጻልታ ናይቲ ኣቐዲሞም ዝገለጹ ምዕጻው 350 ትካላት፡ ኣብ 3ይ ሕጡብ-ጽሑፍ ከምዚ ክብሉ ጽሑፎም ኣለዉ።

“... ብርክት ዝበላ ትካላት ይዕጸዋሉ ኣብ ዘለዋሉ እዋን እተን ምስ ጀነራል ፍሊጶስ ኣቶ ሓጎስ ገብርህይወት ርክብ ዘለዎም ወንጌቲ ትካላቶም ክሕደጋ ከለዋ እቲ ብጸቢብ

አውራጃዊ ምትእስሳር ምስራሕ ዘዘውትር ብሪጋድ ጀነራል ስምኑን ድማ ንደቂ ከባቢ ይጣበቅ ምህላዉ ተሓቢሩ።” ከብሉ ጽሑፎም ኣለዉ። ሊንክ [01/01/2018](#) ብራድዮ [29/12/2017](#)

ኣብ ዕለት 29/12/2017 ዓ.ም ኣብ ፊነወ ራድዮኦም ብንባብ ከም እትዝርጋሕ ገይርኻ። ኣብዚ ወይን “ደቂ አውራጃኡ ንብርጋድ ጀነራል ስምኑን ዝጣበቐሎም ኢያ ኣለዎም፡ መሳኪን ተወለድቲ ካልእ ከባቢ ግን ይስሕንዎ ኣለዉ... “ ኢዩ መልእኽቲ መድረኽ።

ናይ ፊነወን ጽሑፋትን ሰነዳቶም ክፍትሽ ከለኹ፡ ሓንቲ ኣቓልቦይ ዝሰሓበት ነውራምን፡ ቀደም ኣብ ጊዜ ገድሊ ንብዙሓት ምሁራት ግዳይ ዝገበረትን ሓረግ ረኺበ። ኣብ ዕለታት 05/09/2015, 07/09/2017, 09/09/2017, 10/09/2017, 12/09/2017, 22/11/2017፤ ካብ ውሽጢ ሃገር፡ “ካብ ዲሞክራሲያውያን ባእታታት ምንቅስቃስ ንፍትሓዊ ለውጢ ዝተላእከልና” ብዝብል ግን ባዕሎም ዝሰንዕዎ ዝመስል ሰለስተ ተኸታታሊ ጽሑፍ ኣንቢብ። ብዕጽፊ ድማ ኣብ ፊነወታት ራድዮ ኣንቢቦም። እዛ “ዲሞክራሲያውያን ባእታታት” ትብል ኣዘራርባ፡ ኢሰያስን ንሱ ዝመርሓ ሕብእቲ ሰልፍን፡ ነቶም “ሕራይ “ ኢሎም ዝተላእከዎን ትእዛዛቱ ዝፍጽፍሙ ምሁራት፡ ካብቶም ዝበዘሙ፡ ግን ከኣ እቲ ሕግቶ ካብቲ ጽቡቕ ክፍለ ዝጠለቡ ካልኣት ምሁራት ንምፍላይ ዝተጠቐሙላ ሓረግ ኢያ። ናይ ሎሚ መራሕቲ መድረኽ ከኣ፡ ኣብታ ሕብእቲ ሰልፊ ዝነበሩ “ብዲሞክራሲያውያን ባእታታት” ዝተጠመቐ ምሁራን ምንባርም ዘጠራጥር ኣይኮነን። ነቶም ብትውልድን ከባብን ኣብ ጸግዒ ናይቶም ብትሕተ- ሃገራውያን ከሲሶምም ዘለዉ ተወለድቲ ሓደ አውራጃ፡ ብፍሉይ “ዘይዲሞክራሲያውን” ከም ዝብልዎም ዘተሓትት ኣይኮነን። ዲሞክራሲን ዲሞክራሲያዊ ኣሰራርሓን ግን ኣብ ቃልዕ ወጺእካ፡ ተማጉትካን ህዝቢ ኣእሚንካን ዝግበር ስራሕ እምበር፡ ናይ ሰልጣን ጽምዲ ዘለዎም ውልቀ ሰባት ዝዕድልዎ ወይ ብመለኽቲ እትዕደል ማዕረግ ኣይኮነትን። መድረኽ ነዛ “ዲሞክራሲያውያን ባእታታት” ትብል ሓረግ ክጥቀሙላ ምፍታፍም ድማ፡ ንኣሰራርሓ ናይታ ኣዕቅባቶም ዝኣተወት ሕብእቲ ሰልፊን ቀንጻሊ ኣሰራርሓኣን ከም ዘለዎ ክጥቀሙሉ ዘለዎም ጥሙሕ ኢዩ ዘነጽር።

ዜናታት መድረኽ ብመንጽር ላዕለዎት ሰብ-ሰልጣን ህግደፍ

መድረኽ ነዞም ብጸቢብነት፡ አውራጃነት፡ ዓዳዊ፡ ከባቢያዊ” ሕግም ዝኸሰሰዎም መኮነናት ሃገራዊ ድሕነት፡ ንደቂ ከባቢኦምን ደቂ አውራጃኦም ነጻ እናገበሩ፡ ካብ ተወለድቲ ካልእ ከባብን ኣውራጃን ብጉቦን ብዓመጽን ብዙሕ ገንዘብ ኣኪቦም ‘ወንገቲ ብዙሕ ር/ማል ምኽኛም ጥራይ ዘይኮነ፡ “ዘይ ናትና ወገን ኢሎም ንዝፍርጅዎ” ሰብ-ወን ፈልዮም ከም ዝኣሰሩ፡ ማእሰርቱ ከም ዘጋድድሉ፡ ከም ዝቐትሉን ኢዮም ዝነግሩና ዘለዉ። ሓቂ ንምዝራብ መራሕቲ ሃገራዊ ድሕነት (እዞም ተጠቀስቲ ጥራይ ዘይኮነ ኩሎም) ልዕሊ ገንዘብ ዝሕተትሉ ገበናት ክህልዎም ግድን ኢዩ። ሓለፍቲ መድረኽ ከኣ ነቲ “ተገይሩ” ዝበሃል ገበናት እናኣልዓሉ፡ ግን ከኣ ጸግዒ ከይወሰዱ፡ እንተዝሃረቡሎም ንሕናውን ምደገፍናዮም። ብመንገዲ

እዞም ተኸሰሰቲ መኮነናት አቢሎም፡ ናብ ህዝቢ'ቲ ተኸሰሰቲ መኮነናት ዝተወልዱሉ ኣውራጃን ከባብን ዘነጻጸረ ዘመተ የካይዱ ስለዘለዉ “ሓሶት” ክንብሎምን፡ ብኣንጻሩ ላዕለዎት ገበነኛታትን ዝበዝሐ ገንዘብን ሓይልን ዘለዎም መኮነናት በዓል መን ምዃኖም፡ ናይ ገለ ኣብነታት ወሲድና ከነዘኻኸርም ኣድላዩ እመስለኒ። እነሆ ከኣ

1. ጀነራል ፊሊጶስ ወልደ ዮውሃንስ፡ - ናብ ስርሒት ዞባ 5 (አስመራ) መጸኢ፡ ንዝበዝሐ ጸጋታት ሃገር ቅድሚ ምቁጽጻሩ፡ ሓላፊ ስርሒት ዞባ 2 (ዞባ ጋሽ-ባርካ) ከሎ ዝፈጸሞ ግፍዕን ዝኣከሮ ሃብትን ማእለያ ኣይነበርን። ገለ ካብኡ፡ ካብ ሕርሻ ዓዲ ዑመር፡ ኩባንያ ህንጻ ባድመ፡ ብትሑት ብቅዓት ዝተሰርሐ ህንጻታት ኣቕርዶት፡ ምስ ኮርፖራሽን ቀይሕ ባሕሪ (09) ዝነበሮ ቁጠባዊ ምትእስሳር፡ ብስም ሱዳናውያን ዝኣቱ ዝነበረ ናይ መግቢ ዘይቲ፡ ኣብ ዘይሕጋዊ ዕደና ወርቂ ዝነበሮ ረብሓን ምትእስሳርን፡ ኣብ መቀያየሪ ኣቕሑ (spare parts) ዝነበሮ ተዋህሖን ክጥቀስ ይከኣል። ብነጻ ጉልበት ሃገራዊ ኣገልግሎት፡ ካብ ክልቲኡ ወቕቲ ሃገርና (ዓድን ባሕርን) ብፊስቶታት መዓር ዝሓልብን ናብ ሃገራት ማእከላይ ምብራቕን ካልእን ልኢኹ፡ ክብ ዝበለ ገንዘብ ዘእቱ እንኮ ጀነራል ከኣ - ጀነራል ፊሊጶስ ኢዩ። ኣብ ሃገራት ኣፍሪቃ ክብ ዝበለ ንግዲ ዘዋፍር ኮይኑ፡ ነቲ ብስም ካልኦት ሰባት ዘካይዶ ንግድን ወፍርን፡ ኣብ ኡጋንዳ ንሉ ኣቐሚጡ ይቆጸጸሮ።

ፊሊጶስ ናብ ስርሒት ዞባ 5 (አስመራ) ምስ ተቐየረ ይኹን ቅድሚኡ፡ ዳርጋ ኩሉ ሃብቲ ሃገር እንተላይ እቶም ብኣውራጃነትን ወገንን ትኸስዎም ዘለኹም፡ ኣብ ትሕቲ ምቁጽጻሩ ኢዮም ዝመሓደሩ። ኣብዛ ናይ ሎሚ ኤርትራ፡ ጀ/ል ፊሊጶስ ዘይፈልጦ ስራሕ ወይ 'ንጀ/ል ፊሊጶስ ዝብድህ ካልእ ጀነራል ኣሎ' ንምባል ዝሕሰብ ኣይኮነን። ነዚ ብወገንን ኣውራጃን ተቐማጥዕዎ ከስታት ከኣ ብዘይ ኣፍልጦ ጀነራል ፊሊጶስ ኢዩ ዝግበር ኣልኩም ከተእሙኑና ኣይትኸእሉን ኢኹም። ከምዚ እንተኹይኑ ከኣ ጀነራል ፊሊጶስ 'ሸያጥ ኣውራጅኡ' ኣልኩም ክትከስዎ እንታይ ተሪፋኩም።

2. መጃር ጀነራል ተኸለ ክፍላይ (ማንጂሪ)፡ - ተኸለ ማንጂሪ ኣብቲ ኣዛዚ ስርሒት ዞባ ክልተ (2) ኣብ ዝነበረሉ እዋን - ካብ ዝተሃገረ ወርቂ፡ ብረሻይዳን ሃረንድዋን ካብ ዝካየድ መሸጫ ኣጽዋር፡ ኣብ ርብዳ ንተቃወምቲ ምብራቕ ሱዳን (በጃ) ዝግበር ዝነበረ ካብ ናይ ሽኮርን ፊኖን ሓገዝ፡ ምስ መብሩክ መብረክ ሳሊም ዝተባህለ ሱዳናዊ (ረሻይዳ) ዝነበሮ ናይ ረብሓ ምትእስሳር፡ ብኣፍልጦ መንግስቲ ናብ ረሻይዳን ሕዝቡላህን (ሊባኖስ) ዝለኣኸ ካብ ዝነበረ ኣጽዋር ዝርከብ ኮሚሽን፡ ካብ ምስግጋር ዜጋታትን መሸጫ ሰባትን ካልእን ዝነበሮ ኣታዊታት፡ ኣብ ትሕቲ ስርሒት ዞባ ሓደ - ምክትታል ዶባት፡ ካብ ቃሮራ ክሳብ ግርማይካ ተዘርጊዞም ካብ ዝነበሩ ንቐጫታት ተቃወምቲ ኢትዮጵያን ሱዳንን፡ ቤት ማእስርቲ ዜጋታትናን፡ መሸጫ ሰባትን ኮላሊት መንእሰያትናን ብሚልዮናት ዝቐጸር ገንዘብ ከም ዝኣከበ ህዝቢ ኤርትራ ጥራይ ዘይኮነ፡ እንተላይ ወከልቲ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ዓው ኢሎም

ተዛረቦሙሉ ኢያም። ብመንገዱ በዓል ነብሲ-ሀር ሳምሶም ወዲ ቀሺን ዘርእጋብርን ኣብ ንግድን ወፍርን ተዋፊሩ ምንባሩ'ውን ይዘረብ ኢዩ።

ሕጂ'ውን እንተኾነ፡ ኣዛዚ ምዕራባዊ ግምባር (ዘባ ዓንሰባን ጋሽ ባርካን) ኮይኑ፡ ኣብ ክልቲኡ ዘባታት ዘሎ ምምሕዳራዊ፡ ጸጥታዊ ኮነ ሃብቲ ሃገር ክቆጻጸር ምሉእ ሓላፍነት ተዋሂቡዎ ኢዩ። ካብ ኢማራት ተገዚኡ፡ ኣብ ባጽዕ ተራጊፋ፡ ብባርካ- ብመንገዱ ራሻይዳ ምስ ሃብታማት ሱዳናውያን ብምምሽግ፡ ብኮንትሮባንዶ ናብ ሱዳን ዝሸየጥ ዝነበረ ሽጥር፡ ኣልኮላዊ መስተን ኤለክትሮኒክ ኣቕሑትን ብመንገዱ ኢዩ ክካየድ ጸኒሑ። ካብዚ'ውን እዚ ዘይበሃል ሚልዮናት ገንዘብ ከሲቡ ኢዩ። ካብ መሸጫ ዝህነዎ ተሽከርካርትን ሓጸውንን ዝኣቱ ሚልዮናት ዶላር ብመንገዱ ይካየድ። 'ንሰለስቲኦም ዶቂ ነናቶም ሓደስቲ መካይን ገዚኡሎም' ተባሂሎም ካብ ዝሕመዩ መኮነናት'ውን ሓደ መጀር ጀነራል ተክለ ክፍላይ (ማንጁስ) ኢዩ። ብዛዕባዚ ግን ብጨቕ- ኣይበልኩምን !!! ስለ ምንታይ? ኣርእስትኹም ብልሽውና ዶ'ኽ ኣይኮነን?

3. መጀር ጀነራል ተክላይ ሃብተስላሴ፡ - ተክላይ ዝለዓለ በዓል ስልጣን ኣብ ቤት-ጽሕፈት ፕረዚደንት ኢዩ። ናብ ዱባይን ምብራቕ ኤውሮጳን ብቀጸሊ ዝገይሽን ኣብ ምግዛእ ኣጽዋርን ምንቅስቃስ ሸርፊ ወጻኢን ዝለዓለ ኢዩ ዘለዎ እሙን ጀነራል ከኣ ኢዩ። ኣዛዚ ሓይሊ ኣየር፡ ሓላፊ ማእከል ስልጠና ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ፡ ሓላፊ ዋርሳይ ይከኣሎ፡ ኣቦ መንበር ማእከል ስልጠናን ምትሕግጋዝን ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ኮይኑ፡ ኣብ ዝሰርሓሉ ዝነበረ እዋን፡ ብመንገዱ ነብሲ-ሀር ሃብታም ነጋዳይ ፍቕረ ዓንድማርያም ይሰርሕን ገንዘብ ይእክብን ምንባሩን፡ ኣብ እዋኑ ተገሊዱ ኢዩ። ኣብ ትሕቲ መጀር ጀነራል ተክላይ፡ ንብዙሕን ሰፊሕን መሓውራት መንግስታዊ ቀረብ፡ ገለ ካብኡ- ትካል ቀረብ መግቢ ሳዋ፡ ክፍሊ ልምዓት መዓስከር ምሕደራ ሃብቲ እንስሳ፡ ኩባንያ ህንጻ ሳዋ፡ ብስም ዋርሳይ ይከኣሎ ዝዕመሙ ስርሓት፡ ኣብ ጋሽ ባርካ (ሞሎሽር)ን ኣብ ሂምቦልን ናብ ኣግሮ ኢንዱስትሪ ዝውዕል ጠለባት፡ ኣብ ሓይሊ ኣየር ንዝሰራሕ ሃንገራት፡ ናይ ዚንጎን ሓጸውንን ቀረብን ብቐጥታ ብትእዛዝ መጀር ጀነራል ተክላይ ብመንገዱ ነብሲ-ሀር ፍቕረ ዩካይዶ ነይሩ። መጀር ጀነራል ተክላይ ካብቲ ኣታዊታት ብዙሕ ገንዘብ ተመቐሉ ጥራይ ዘይኮነ፡ ገለ ክፋል ካብቲ ኣብ ሕሳብ ፍቕረ ዝነበረ 347 ሚልዮን ፍቕሩ'ውን ናቱ ናይ ወዲ ሃብተስላሴ ምንባሩ ኣብ እዋኑ ተገሊዱ ኢዩ።

እቲ ብመንገዱ ነብሲ-ሀር መጀር ጀነራል ገረዝጊህር ዓንድማርያምን (ወ.ጩ) ብርጋደር ጀነራል ኣብርሃም ዓንድምን ተሰሚሙ ተቐቲሉ ዝበሃል ፍቕረ ዓንድማርያም፡ ኣብ መንጎዞም ክልተ ናይ እዋንና ጎባልል ጀነራላት ብዝነበረ ውድድር ከም ዝተቐተለ፡ ኩሉ ህዝቢ ኣስመራ ይዛረብሉ ነይሩ ኢዩ። እሞ ኣወሃሃድቲ ዜናታት መድረኽ፡ እዚ'ኽ ኣውራጃዊ ሕግምዶ ቁጠባዊ ረብሓ? ሎሚ'ውን ናይ ቀረባ ዓርክን መኻይድን ኣዛዚ ፖሊስ ኤርትራ፡ ኮሎኔል መሓሪ ጸጋይ ጥራይ ዘይኮነ፡ ናይ ቀረባ ዓርክን መዓልልትን ኣሲያስ ምኻኑ ዝንገረሉ ጀነራል

ተክላይ፡ ቁጠባዊ ኮን ጸጥታዊ ኩነታት ኤርትራ ዝርሕቆ ኣይኮነ። እኅ'ድኣ መሬት ሓረስቶት ከባቢ ኣስመራ መንዚዑ፡ ኣብ ናይ ገዛእ ርእሱ መዓላ ዘውዕልን፡ ብኣባላት ሓይሊ ኣየር ከም ዘስርሑን ይንገረና ኣሎ። መድረኽ - ብዛዕባ'ዚ ብጩቕ ኣይበልኩምን። እሞ ንጩብኩም ድኹም ወይስ ከም መሻርኽቲ ክትጥቀምሉ?

4. ብርጋደር ጀነራል ኣብርሃም ዓንዶም (ዓፋን)፡ - ኣብ ብልሽውና ነዊሕ መሓውራት ዝነበሮ ዓፋን፡ ካብ ናይ ፖሊስን ጸጥታን ህንጻ ደቀምሓረ ካብ ዝተሰልዐ ማእለያ ዘይበሉ ገንዘብ ከም ዝሰረቐ፡ ኣባላት ፖሊስ ብወገንነትን ብረብሓን የጣይስን የፋኑን፡ ብምስምስ ጥዕናዊ ጸገም ናብ ወጻኢ ክገሹ የፍቕድ ምንባሩ፡ ምስ ተክለ ማንጁስ፡ ወዲ ሊቀ፡ ሌ/ኮሎኒል ብርሃነ ተስፋማርያም፡ መጀር ኣስመሮም ኣስጎዶም ፍሉይ ናይ ረብሓ ምትእስሳር ከም ዝነበሮ፡ ኣብቲ ዘረፉን ጸይቕን ንገለ መቐርቡ- ክስዕብ ካብ ዝኸእል ተሓታትነትን ሓደጋን ንምክዋል ይጽዕር ምንባሩ፡ ገለ ወገናት ኣብ ዝጸሓፍዎ ጸብጸባት ተገሊጹ ኣሎ። ከም እሙን ኣገልጋሊ መጠን ሕጂ'ውን ሓለቓ ስታፍ ምብራቓዊ እዚ ኮይኑ ኣብ ተመሳሳሊ ስራሕ ዝተዋፈረ መኮነን ኣዩ።

ነቲ ምስ ፊሊጶስን ተክላይ ሃብተስላሴን ወጊኑ ዝሃብተመ መንእሰይ ፍቅረ ዓንድማርያም፡ ብመርዚ ተሰማሙ ንክቕተል ዘወሃሃደን ዝመርሖን'ውን፡ ናይ ሸዑ ኣዛዚ ፖሊስ ኤርትራ - ብርጋደር ጀነራል ዓፋን ምጅኑ ኣብ ግዜኡ ኩሉ ሰብ ተዛሪቡሉ ኣዩ። መድረኽ ብዛዕባ'ዚ ብጩቕ ኣይበልኩምን!!!! መበገሲ ናይቲ ቕትለት'ከ - ኣውራጃ'ዶ ቁጠባ? መልሲ ካብኹም !!

5. ነብሲ-ሀር መጀር ጀነራል ገረዝሀር ዓንድማርያም፡ - ወጩን ተክለ ማንጁስን ክልቲኦም ምስ ሚድያን ሆተል ኮሚሽን ክግበረሎም ኣብ ስምምዕ ከም ዝበጸሑ ይዘረብ። ወጩ ንተወለድቲ ሓማሴን ብፍላይ ንተወለድቲ ካርነሽም፡ ኣያ ኮይኑ ይሕግዞም ምንባሩ፡ ናብ ስርሒት ዞባ ክልተ (ዞባ ጋሽ ባርካ) ምስ ተቐይረ፡ ጥዕንኡ ኣመኸንዮም ናብ ስርሒት ዞባ 5 (ኣስመራ) ክምለሱም ዝሓተቱ ደቂቲ ከባቢ ምንባሮም፡ ካብ ካርነሽም ዘይኮኑ ደቂ ካልእ ከባቢታት ሓማሴን፡ ምስ ተወለድቲ ካልእ ከባቢ ይተሓብብሩ ኣለዉ' ተባሂሎም ይውንጅሉ ምንባሮም'ውን ሰማዕን ኣንቢቦን ኣለኹ።

ነብሲ-ሄር መጀር ጀነራል ገረዝሀር ዓንድማርያም (ወጩ) ኣብ ዓድታት ኣከለጉዛይ ዝዛረቦ ዝነበረ ዘይእርኑብ ዘረባታት ኣይበጸሑምን ኣይበልን። ሰማዕቲ ግን ኣብ ከምዚ ናታትኩም ደረጃ ወሪዶም ምስ ዓዲን ኣውራጃኡን ኣየተሓሳሰሩዎን። ንሳቶም “ንስኻ ኣይኮንካን ገበነኛ፣ ንዓኻ ክንድዚ ዝኣክል ሰልጣን ሂሱ ናብዚ ዝሰደደካ ሰብ ኣዩ ንገኛ!!” ኢሎም ኣዩም መለሶሙሉ። መጀር ጀነራል ወጩ ከምዚ ዓይነት ዘረባታት ዝዛረብ ዝነበረ ከኣ፡ ዓሻ ስለ ዝኾነ ወይ ስለ ዘይፈልጥ ዘይኮነስ፡ “በል” ተባሂሉ፡ ወይ ተላኢኹ ምጅኑ ኩሉ ሰብ ይፈልጥ

አይ። መድረኽ ብዛዕባ'ዚ ብጩቕ አይበልኩምን፣ ስለምንታይ? ብዛዕባ ዓድን አውራጃን? አይኮንኩምን ትዛረቡ ዘለኹም !!! ንሕፈት'ዶ ግድፈት?

አዳለውቲ ዜናታት መድረኽ - ብዛዕባ ብትሕተ ሃገራዊ ስምዒት ሰባት ምፍልላይ ትዛረቡ እንተሊኹም ድኣ፣ ንመልአከ ወዲ ፊተውራሪ ናበይ ገዲፍኩም? ብዛዕባ ገበናት ትዛረቡ እንተሊኹም'ከ ነቲ ንስንኩላን ኩናት በተመልከተልይ ዝቐዘፈ ፍጹም ወዲ መምህርን፣ ሰብ ብምርሻን ዝፍለጥ ሓረጎት ፍርዲንን ናበይ ተረሲዕም? ወይ ንምንታይ ተናሒፎም? እቶም ንወታደራዊ ስርሓት ዘይኮነ፣ ናይ መራሕሐም ገዛውቲ ክሰርሑ ብመኪና እናኸዱ ከለዉ፣ ኣብ መንጉዳ ተገምጢሎም ዝጠፍኡ መንእሰያት ኤርትራ'ኸን? ብዛዕባ አውራጃን ወገንን ትዛረቡ እንተሊኹም'ከ በቶም ኣብ ባር ውራሕራሕ ዝራኸቡ ዝነበሩ መኮነናት ምክልኻል፣ አስማት አውራጃታትን ከባቢታትን እናልዓልካ ዝግበር ዝነበረ ምክሽማሽ ንምንታይ ብጩቕ ዘይበልኩም? ከም ዓለውቲ ኢሰያስን ናይ ሓዋሩ መሻርኽትን ስለ ትጽበይዎም ዶኸን ይኸውን? መልሲ ናባኹም መድረኽ!!!

ኣብ 4ይ ክፋል የራኽበና
ታደሰ ኪዳነ